17 Δεκεμβρίου 2025

Άγιος Διονύσιος ο Νέος, ο Ζακυνθινός Αρχιεπίσκοπος Αιγίνης

Θέατρο, Κινηματογράφος, Ντοκυμανταίρ, TV και Διαδίκτυο / Πολυμέσα - Multimedia / Συναξαριακές Μορφές

Ὁ ἅγιος
Διονύσιος
Ἐπίσκοπος
Αἰγίνης

Άγιος Διονύσιος ο Νέος, ο Ζακυνθινός Αρχιεπίσκοπος Αιγίνης

Εορτάζει στις 17 Δεκεμβρίου εκάστου έτους.

Λιπών τα της γης, νυν κατοικεί εν πόλῳ,

κλέος Ζακύνθου Διονύσιος νέος.

Έχει μεν η γη σώμα Διονυσίου
Νέου, Πόλος δε τούδε την ψυχήν φέρει.
Εβδομάτη δεκάτη θάνεν, Διονύσιος ο κλεινός.

Βιογραφία
Ο Άγιος Διονύσιος γεννήθηκε το 1547 μ.Χ. στο χωριό Αιγιαλός της Ζακύνθου. Το κατά κόσμον όνομά του ήταν Δραγανίγος ή Γραδενίγος Σιγούρος (ή Σηκούρο). Η οικογενειά του ήταν εύπορη και κατείχε μεγάλη έκταση γης, ενώ οι γονείς του συμμετέχοντας στους πολέμους των Βενετών κατά των Τούρκων απέκτησαν και αριστοκρατικό ιδίωμα. Ο πατέρας του λεγόταν Μώκιος και η μητέρα του Παυλίνα, ενώ είχε άλλα δύο αδέλφια τον Κωνσταντίνο και τη Σιγούρα. Σύμφωνα με τοπικές παραδόσεις της Ζακύνθου, που δεν επιβεβαιώνονται ιστορικά, ο Άγιος είχε για ανάδοχο τον Άγιο Γεράσιμο (16 Αυγούστου και 20 Οκτωβρίου).

Ο Άγιος Διονύσιος, ανατράφηκε με τα διδάγματα του Ευαγγελίου. Έτσι γρήγορα διακρίθηκε στα γράμματα και την αρετή. Νωρίς, μόλις ενηλικιώθηκε, ασχολήθηκε με τη διδασκαλία του θείου λόγου, φροντίζοντας συγχρόνως να συντρέχει στην ανακούφιση των φτωχών. Κατόπιν έγινε μοναχός στη βασιλική Μονή των Στροφάδων, παίρνοντας το όνομα Δανιήλ, όπου ασκήθηκε στην αγρυπνία, την εγκράτεια και τη μελέτη των Γραφών.

Αργότερα ο Διονύσιος, θα χριστεί ιερέας παρά τις αρχικές του επιφυλάξεις λόγω της βαριάς ευθύνης της ιεροσύνης, από τον επίσκοπο Κεφαληνίας και Ζακύνθου, Θεόφιλο. Έπειτα, το 1577 μ.Χ., πήγε στην Αθήνα, για να βρει καράβι προκειμένου να ταξιδέψει στα Ιεροσόλυμα. Αλλά ο τότε αρχιερέας των Αθηνών, Νικάνορας, άκουσε κάποια Κυριακή το λαμπρό του κήρυγμα και μετά από πολλές παρακλήσεις τον έκανε επίσκοπο Αιγίνης, με την επίσημη κατόπιν έγκριση της Εκκλησίας Κωνσταντινούπολης, δίνοντας του το όνομα Διονύσιος.

Τα ποιμαντικά του καθήκοντα, επιτέλεσε άγρυπνα και άοκνα. Αναδείχτηκε διδάσκαλος, πατέρας και παιδαγωγός του ποιμνίου του. Η φήμη του είχε διαδοθεί παντού, αλλά αυτός παρέμενε απλός και ταπεινός.

Ασθένησε όμως από τους πολλούς κόπους και παραιτήθηκε. Γύρισε στη Ζάκυνθο, όπου μέχρι το 1579 μ.Χ. ήταν προσωρινός επίσκοπος. Μετά αποσύρθηκε στη Μονή

της Θεοτόκου της Αναφωνητρίας, όπου ασκήτευε και με αγάπη κήρυττε και βοηθούσε τους κατοίκους του νησιού.

Οι οικογένειες Σιγούρου και Μονδίνου από διασωθέντα έγγραφα που ανάγονται στα αρχεία της Βενετίας, φαίνεται να είχαν θανάσιμο μίσος. Συμπλοκές μεταξύ των δυο οικογενειών συνέβαιναν διαρκώς. Σε μια από αυτές ο αδελφός του Αγίου, Κωνσταντίνος, δολοφονήθηκε. Στην προσπάθεια όμως να διαφύγει ο δολοφονός του Κωνσταντίνου αναζήτησε καταφύγιο στο μοναστήρι που βρισκόταν ο Άγιος, χωρίς όμως να γνωρίζει τη συγγένεια. Όταν ο δολοφόνος έφτασε στη Μονή, ερωτήθη από τον Διονύσιο, που ήταν ο ηγούμενος της Μονής, γιατί ζητεί καταφύγιο, αφού κανονικά δεν επιτρέπετο να εισέλθει. Ο ίδιος απάντησε πως τον κυνηγούσαν οι Σιγούροι, ενώ μετά από διαρκείς ερωτήσεις ομολόγησε πως δολοφόνησε τον Κωνσταντίνο Σιγούρο. Ο Διονύσιος παρά τη θλίψη του, όχι μόνο έκρυψε τον δολοφόνο αλλά και τον φυγάδευσε. Έτσι με αυτόν τρόπο κατάφερε να αποτρέψει ένα ακόμα έγκλημα και ταυτόχρονα να δώσει τη δυνατότητα μετανοίας στον δολοφόνο, παρά την πικρία για το χαμό του αδελφού του, δίνοντας ένα παράδειγμα συγχωρητικότητας και υψηλής εφαρμογής των Χριστιανικών ιδεωδών. Για τον λόγο μάλιστα αυτό ονομάστηκε και «Άγιος της Συγνώμης».

Ο Διονύσιος πέθανε σε βαθιά γεράματα, 17 Δεκεμβρίου 1622 μ.Χ. Τάφηκε στη Μονή Στροφάδων και κατά την εκταφή το λείψανό του βγήκε ευωδιαστό και αδιάφθορο.

Η αγιότητά του αναγνωρίσθηκε από το οικουμενικό πατριαρχείο το 1703 μ.Χ., αλλά στο νησί ένεκα του βίου του, αλλά και του λειψάνου του ετιμάτο ως άγιος αρκετά νωρίτερα.

Στις 24 Αύγούστου του 1717 μ.Χ. μετεκομίσθη το Σεπτό Σκήνωμά του στη Ζάκυνθο για να προστατευθεί από τους πειρατές. Αρχικά φυλάχτηκε στον Ιερό Ναό του Μετοχίου της Ι. Μονής, στο προάστιο Καλλιτέρος. Το 1764 μ.Χ. εναποτέθηκε οριστικά στην ομώνυμη Ιερά Μονή του, που έχτισαν οί Μοναχοί των Στροφάδων. Από τότε το Σεπτό Σκήνωμά του αποτελεί μέχρι σήμερα πόλο έλξεως χιλιάδων προσκυνητών και πηγή συνεχών ιάσεων και θαυμάτων.

Η ανακήρυξη του Αγίου Διονυσίου σαν Προστάτη της Ζακύνθου, αντί της Παναγίας της Σκοπιώτισσας και του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου, έγινε από την Κοινότητα Ζακύνθου ύστερ’ από το έτος 1758 μ.Χ. και πριν από το 1763 μ.Χ., όταν η Βενετσιάνικη Γερουσία ενέκρινε απόφαση του Προβλεπτή Ζακύνθου Φραγκίσκου Μανωλέσου, για την αναγνώριση σαν επίσημης ημέρας της 17ης Δεκεμβρίου κάθε χρόνου. Ως τότε, η επέτειος της Κοιμήσεως του Αγίου Διονυσίου (17 Δεκεμβρίου), θεσπισμένη από τη Συνοδική Έκθεση του 1703 μ.Χ., γιορταζόταν ανεπίσημα, με τη

λιτανεία στην πόλη του ιερού Λειψάνου και πανηγύρι. Επίσης, ορίσθηκε να γιορτάζεται επίσημα και η 24η Αυγούστου, επέτειος της μετακομιδής του ιερού Λειψάνου από τα Στροφάδια στη Ζάκυνθο, με πανηγύρι και λιτανεία του Πολιούχου στην πόλη.

Ἀπολυτίκιον (Κατέβασμα)
Ἦχος α’. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.
Τῆς Ζακύνθου τὸν γόνον καὶ Αἰγίνης τὸν πρόεδρον, τὸν φρουρὸν μονῆς τῶν Στροφάδων, Διονύσιον ἅπαντες, τιμήσωμεν συμφώνως οἱ πιστοί, βοῶντες πρὸς αὐτὸν εἰλικρινῶς· Ταῖς λιταῖς τοὺς τὴν σὴν μνήμην ἐπιτελοῦντας σῶσον καὶ βοῶντάς σοι· Δόξα τῷ σὲ δοξάσαντι Χριστῷ· δόξα τῷ σὲ θαυμαστώσαντι· δόξα τῷ δωρησαμένῳ σε ἡμῖν, πρέσβυν ἀκοίμητον.

Κοντάκιον
Ἦχος γ’. Ἡ Παρθένος σήμερον.
Ἑορτάζει σήμερον, τῶν Ζακυνθίων ἡ πόλις, ἑορτὴν χαρμόσυνον, σὺν τῇ μονῇ τῶν Στροφάδων, Αἴγιναν, τὴν ἐν Κυκλάσι προσκαλουμένη, ἄσμασιν, ἀξιοχρέως συνευφημῆσαι, καὶ φαιδρῶς πανηγυρίσαι, τὸ κοινὸν κλέος, νῦν Διονύσιον.

Κάθισμα
Ἦχος α’. Τὸν τάφον σου Σωτὴρ.
Ἀγάπης τῷ δεσμῷ, συντεθεὶς θεοφόρε, διέλυσας τρανῶς, τὴν κακίαν τῆς ἔχθρας· φονέα γὰρ συγγόνου σου, πεφευγότα τῇ σκέπῃ σου, μὴ εἰδότα σε, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἶναι, δίκης ἔσωσας, ἐπικειμένου θανάτου, καὶ σῶον ἀπέστειλας.

Ὁ Οἶκος
Σιγησάτωσαν, ἤδη σιγησάτωσαν οἱ μέχρι δεῦρο σφαλερῶς λέγοντες, μὴ εἶναι τῇ θεοσώστῳ Ζακύνθῳ τὸν οἰκεῖον προστάτην, καὶ πρὸς Θεὸν πρέσβυν θερμότατον, καθὰ καὶ ἐν πολλαῖς τῶν ἐπισήμων πόλεων καὶ χωρῶν ὀρθοδόξων. Ἔνεστι γὰρ καὶ μάλα καλῶς ὁ σεπτὸς ἐν Ἱεράρχαις Διονύσιος, ὁ θαυμαστὸς Αἰγίνης πρόεδρος, ταύτης δὲ γόνος εὐκλεὴς καὶ θρέμμα ἀξιέπαινον. Οὐκέτι λοιπὸν ζηλοῖ Ζάκυνθος ἡ εὐδαίμων Κεφαλληνίαν καὶ Κέρκυραν, τὰς φίλας γείτονας, διὰ τὸ αὐτὰς μέγα σεμνύνεσθαι ἐπὶ τοῖς θείοις καὶ ἱεροῖς λειψάνοις Γερασίμου τε καὶ Σπυρίδωνος, ἀλλοδαποῖς τυγχάνουσιν, ἀλλ’ ἐκείνας μὲν προσφιλῶς συγκαλεῖται πρὸς φαιδρὰν πανήγυριν τοῦ ἰδίου αὐτόχθονος, ὥσπερ δὴ καὶ προσφόρως τὴν ἐν Κυκλάσι προσφωνεῖ Αἴγιναν, σὺν τῇ πανσέπτῳ τῶν Στροφάδων Μονῇ, τῇ τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν αὐτοῦ σκῆνος εὐτυχῶς θησαυρισάσῃ, τοῦ ἀξίως εὐφημῆσαι καὶ φαιδρῶς πανηγυρίσαι, τὸ κοινὸν κλέος, νῦν Διονύσιον.

Μεγαλυνάριον
Ἥκεν εκ Στροφάδων ως θησαυρός, τη πόλει Ζακύνθου, το Σον Λείψανον το σεπτόν,

και καταπλουτίζει, θαυμάτων ενεργείας, των ευσεβών τα στίφη, ω Διονύσιε.

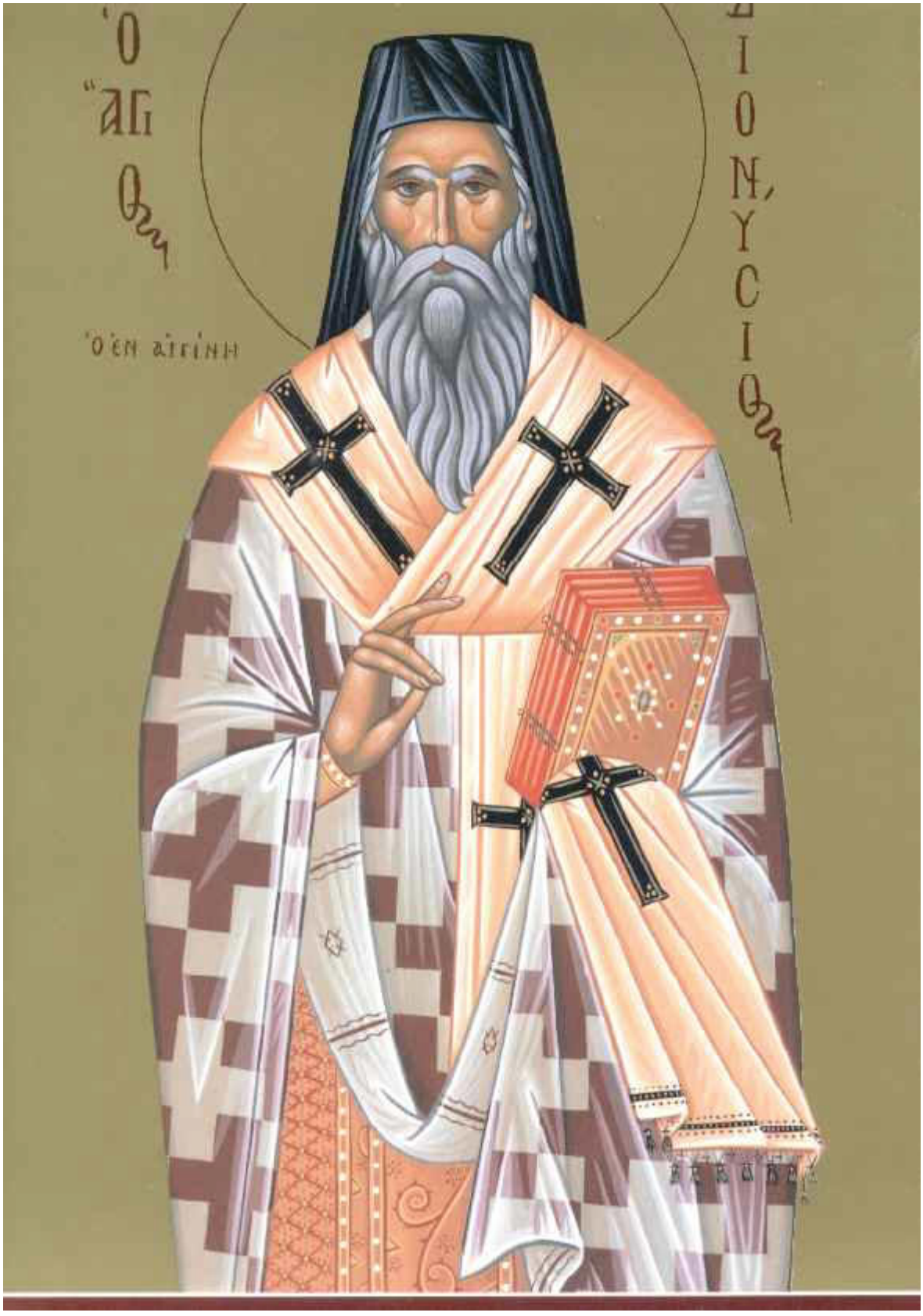
Ιερά Λείψανα: Το Λείψανο του Αγίου βρίσκεται αδιάφθορο στην ομώνυμη Μονή Ζακύνθου.
Η δεξιά του Αγίου βρίσκεται στη Μονή Σίμωνος Πέτρας Αγίου Όρους.
Μέρος χειρός του Αγίου βρίσκεται στη Μονή Παναχράντου Άνδρου.

Οπτικοακουστικό Υλικό

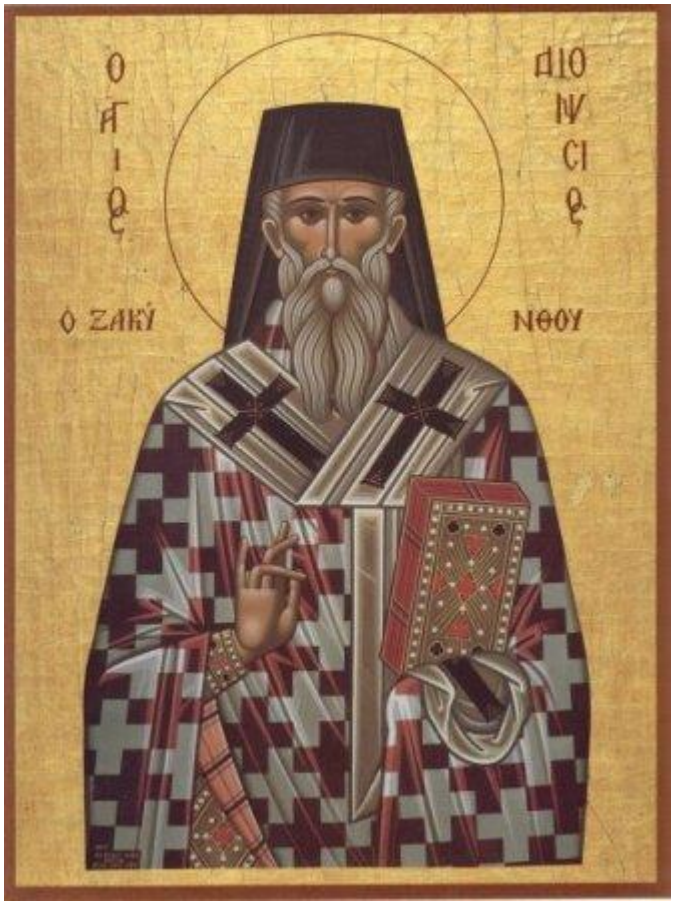
Ακούστε το απολυτίκιο!

Ακούστε το απολυτίκιο!

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Διονύσιος ο Νέος, ο Ζακυνθινός Αρχιεπίσκοπος Αιγίνης

Άγιος Διονύσιος ο Νέος, ο Ζακυνθινός Αρχιεπίσκοπος Αιγίνης

Άγιος Διονύσιος ο Νέος, ο Ζακυνθινός Αρχιεπίσκοπος Αιγίνης

Άγιος Διονύσιος ο Νέος, ο Ζακυνθινός Αρχιεπίσκοπος Αιγίνης. Φορητή εικόνα στο Ναό Αγίου Νικολάου στην Εξωχώρα Ζακύνθου, έργο ιερέως Πέτρου Βόσσου, 1786 μ.Χ.

Ναός του Αγίου Διονυσίου στη Ζάκυνθο

Πηγή: saint.gr